

Månadsbrev från Swedbank och Sparbankerna till dig med

Skog & Lantbruk

Nr. 01/2022

Marknadsöversikt

	Spannmål	Oljevaxter	Mjök	Nöt	Gris	Skog	Diesel
Pris	284 kr/dt	791 kr/dt	4,34 kr/kg	43,48 kr/kg	20,46 kr/kg	291 kr/m ³ fub	17,02 kr/liter
Produkt	Kvarnvet Matif	Raps Matif	Arla aconto	Kor klass 03	Slaktsvin klass E	Massaved	Diesel OK/QB
Prognos	●	●	●	●	●	●	●

Nytt omtag i penningpolitiken

I slutet av förra året började flera centralbanker ändra sin kommunikation och penningpolitiska vägledning i en mer åtstramande riktning. En högre och mer utdragen inflation i kombination med en hög tillväxt och stark arbetsmarknad har tvingat centralbankerna att agera snabbare än väntat. Den amerikanska centralbanken (Fed) förväntas avsluta sitt obligationsköpsprogram i närtid och en första räntehöjning förutses i mars som följs upp av ytterligare tre höjningar under 2022. Den höga inflationen och förväntningar om en åtstramande penningpolitik har drivit upp marknadsräntorna, inte minst USA. Där är räntan för en tioårig statsobligation på den högsta nivån sedan pandemin bröt ut. Detta har också fått de globala börserna att falla. I euroländerna och i Sverige har ränteuppgången varit mindre, vilket är ett uttryck för att ECB och Riksbanken väntas höja räntorna senare än Fed. Samtidigt uppger allt fler företag i Europa och USA att de har eller kommer att höja priserna för att kompensera sig för de ökande energipriserna och störningarna i leveransflödena. Detta talar för att inflationsuppgången inte är tillfällig. I en undersökning av Swedbank räknar två av tre företag i svensk tillverkningsindustri att de kommer i stor eller mycket stor utsträckning att ta ut högre priser på grund av högre produktionskostnader¹.

Geopolitisk oro påverkar vete

Vetepriset har backat sedan toppnoteringarna i november till följd av uppjusterade lagerprognoser. I senaste WASDE-rapporten ökade USDA lager-

prognosen ytterligare vilket fick priset att falla. Även ökad smittspridning dämpar vetepriset. Det spända geopolitiska läget ökar osäkerheten för störningar i global spannmålshandel vilket kan driva upp priserna ytterligare. Ryssland står tillsammans med Ukraina för cirka en tredjedel av global veteexport. Den senaste månaden har priset på raps nått osannolika nivåer. Då det sedan tidigare är känt att EU och Kanada har fått en låg skörd kommer utbudet vara knappt fram till nästa skörd. På grund av skördeproblem kopplat till väder och covid-19-restriktioner som gett arbetskraftsbrist är utbudet av palmolja begränsat. För att begränsa inhemsk prisinflation vill, enligt uppgift, Indonesien införa exporttullar på palmolja. La Niña är fortsatt en osäkerhetsfaktor och beroende på hur volymerna av majs och soja från Brasilien och Argentina utvecklas framåt kan det finnas stöd för högre pris. Kina har varit mycket drivande av den globala efterfrågan av spannmål och soja under 2021 och Kinas import har ökat kraftigt. Lägre import av Kina kan påverka prisbilden framåt.

Priser anges i kr/dt	2021-12-10	2022-01-21	diff kr/dt	diff %
Kvarnvetenotering Matif nearby	292	284	-8	-2,7%
Vete Chicago nearby	261	266	5	1,9%
Svensk partiindikation brödvete	284	278	-6	-2,1%
Korn Hamburg 14,5%	270	272	2	0,7%
Havre CBOT nearby	378	337	-41	-10,8%
Majs Chicago nearby	211	220	9	4,3%
Raps Matif nearby	735	791	56	7,6%
Sojajöl Chicago nearby	360	401	41	11,4%
Palmkärneexp Hamburg	223	241	18	8,1%
Dollar	9,08	9,18	0,1	1,1%
Euro	10,24	10,4	0,16	1,6%

Källa: Foder&Spannmål

¹ [Många företag planerar att höja priser i spåren av leveransstörningar \(pdf\)](#)

Lägre slakt av nötkreatur

	v. 1	v. 44	v. 1 2020	förändring v.44	förändring v. 1 2021
Kor klass O3 kr/kg	43,48	44,2	41,92	-1,6%	3,7%
Ungtjur R3 kr/kg	48,25	47,69	45,64	1,2%	5,7%
Livkalv kr/st	2 635	2 720	2 635	-3,1%	0,0%

Enligt det officiella priset från Jordbruksverket ökade betalningen 3,7 procent för kor klass O3 under 2021. Under januari 2022 har de större slakterierna höjt priset med 50 öre/kg. Slakten av nötkött i Sverige minskade 5 procent under 2021. Slaktvolymen är nu ungefär samma som innan torkan 2018 som bidrog till högre slakt under 2019 och 2020. Även i EU syns detta mönster. Där ger kombinationen lägre utbud och god efterfrågan, både inhemsk och för export, kraftigt stigande priser. Både en svensk och europeisk marknad är stark vilket gynnar prisbildningen.

Prispress från EU märks i Sverige

	v.1	v.44	v.1 2021	förändring v.44	förändring v.1 2021
Slaktsvin klass E	20,46	20,4	20,08	0,3%	1,9%
Smågris	826	817	850	1,1%	-2,8%
	v.4	v.47	v.4 2021	förändring v.47	förändring v.4 2021
HK Scan	16,25	16,5	16,7	-1,5%	-2,7%
KLS Ugglarp	18,45	18,45	18,15	0,0%	1,7%
Skövde Slakteri	18,45	18,45	18,35	0,0%	0,5%
Nyhälsns Hugosons	18,5	18,05	18,05	2,5%	2,5%

Priset på slaktsvin i Europa har sedan början av november varit på en stabil låg nivå, med viss antydning till uppgång vid årsskiftet. I Sverige har priset varit stabilt, men per v4 sänker HK Scan avräkningspriset med 25 öre. Givet kostnadsläget är sänkningen mycket bekymmersam. Överskottet av slaktsvin i Europa och de låga priserna pressar den svenska marknaden. Den svenska slakten ökade 1,1 procent under 2021 och under sista kvartalet 1,6 procent. Prispressen från EU bedöms bestå och trots ett stort behov blir det troligtvis svårt att få igenom prishöjningar i Sverige men förhoppningsvis kan nuvarande prisnivå bestå.

Stark mjölkmarknad

	jan - 22	dec - 21	jan - 21	diff kr/kg	diff %
Arla aconto konv kr/kg	4,34	4,17	3,46	0,88	25%
Arla aconto eko kr/kg	5,11	4,94	4,19	0,92	22%
Viktat GDT mjölkpris* kr/kg	5,88	5,7	4,26	1,62	38%

Efter den rekordstora prisökningen i december med 31 öre/kg höjer Arla priset ytterligare i januari för både konventionell och ekologisk mjölk. Även den internationella marknaden är stark, auktionspriserna för smör och mjölkpulver har stigit till rekordnivåer under januari. Mot bakgrund av försämrade väder i Nya Zeeland sänkte Fonterra i januari produktionsprognosen med 1,6 procent för säsongen 21/22. Produktionen i USA, som ökade starkt i början av 2021, har under slutet av året minskat. Även på den svenska marknaden har

priserna utvecklats positivt, främst på ost enligt prisindex PPI-J från Jordbruksverket. Mot bakgrund av det goda marknadsläget är det inte osannolikt att priset kan stiga ytterligare, men nuvarande prisnivå anses dock som historiskt mycket hög.

Allt mer besvärande för fågel

I december rapporterades ytterligare fall av fågelinfluensa i Sverige. Än så länge finns inga fall under 2022. De stigande priserna på insatsvaror slår hårt mot ägg- och kycklingproducenterna som ännu inte nåtts av prisökningar. Genom att rapportera sjuka/döda vilda fåglar bidrar man till övervakningen: <https://rapporteravilt.sva.se/>

Exporten av skogsprodukter ökar

Terminspriset på sågade trävaror har fortsatt att öka efter årsskiftet och är inte långt från de rekordnivåer som noterades under våren 2021. Svensk export av sågade trävaror, papper och massa har ökat under 2021, till och med oktober var ökning 14 procent, sågade trävaror ökade med 42 procent. Marknaden för förpackningspapper är fortsatt mycket stark. Prisutvecklingen på rundvirke är avvaktande och virkesprisindikatorn från Virkesbörsen indikerar sjunkande priser. Men i norra Sverige har det aviserats prisökningar på massaved och de höga energipriserna gör att kraftvärmeproducenternas betalningsförmåga ökar vilket kan bidra till betalningen för virke.

Energipriser en växande utmaning

Priset på diesel fortsätter att nå nya rekordnivåer under 2022. Ökad andel biobränsle i diesel, högre dieselskatt och ett råoljepris som närmar sig 90 dollar per fat har pressat upp dieselpriiset till över 17 kronor per liter exklusive moms. Även om energipriserna normalt faller tillbaka under våren finns det anledning att räkna med fortsatta höga nivåer. Termiskontrakten för leverans av råolja i slutet av 2022 prissätts för närvarande kring 80 dollar per fat. IEA räknar med att den globala oljekonsumtionsnivån kommer att bli högre under 2022 än före pandemin. Samtidigt har oljelagren fallit till de lägsta nivåerna på sju år inom OECD-länderna och OPEC har hittills varit återhållsam med att öka oljeproduktionen. Även det osäkra geopolitiska läget i Ukraina och Rysslands krav på säkerhetspolitiska garantier från Nato tenderar att hålla uppe energipriserna. Omställningen mot en ökad användning av biobränsle både i Sverige och i Europa samtidigt som utbudet är begränsat tenderar att driva upp biobränslepriserna och därmed priserna på diesel och bensin.

Ansvarsbegränsningar

Detta dokument är framställt i informationssyfte och är inte avsett att vara en personlig rekommendation eller rådgivning. All information i detta dokument är sammanställt i god tro från källor som anses vara tillförlitliga. Swedbank påtar sig dock inte något ansvar för dess fullständighet eller riktighet. Du rekommenderas därför att bilda dig din egen uppfattning och inte enbart förlita dig på information från detta dokument. Observera att eventuella prognoser är subjektiva och baseras på den information som finns tillgänglig just nu och kan ändras om förutsättningarna förändras. Swedbank påtar sig inte något ansvar för direkt eller indirekt förlust eller skada av vad slag det än må vara som grundar sig på användande av detta dokument.